

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ
เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*

PARTICIPATORY ADMINISTRATION MODEL USING ACADEMIC
ADMINISTRATION STRATEGIES TO DEVELOP STUDENTS' QUALITY
AT WEERAWATYOTHIN SCHOOL, SURIN PROVINCE, SURIN
SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA

เสกสันต์ สัมฤทธิ์

Seksunt Sumrith

โรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน

Weerawatyothin School, Thailand

Corresponding Author's Email: saksan.3988@gmail.com

วันที่รับบทความ : 28 กรกฎาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 3 สิงหาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 5 สิงหาคม 2568

Received 28 July 2025; Revised 3 August 2025; Accepted 5 August 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความ
ต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงาน
วิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่

Citation:

* เสกสันต์ สัมฤทธิ์. (2568). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ของโรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(4), 343-366.

Seksunt Sumrith. (2025). Participatory Administration Model Using Academic Administration Strategies

To Develop Students' Quality At Weerawatyothin School, Surin Province,

Surin Secondary Education Service Area. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(4), 343-366.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้แบบสอบถาม ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็น จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง ครูผู้สอน จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบ ประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) แบบประเมินความคิดเห็น และแบบสอบถาม ความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่ต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ผลสำเร็จของผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 10 โครงการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รางวัลที่ผู้เรียน

ครูผู้สอน หลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ รวมทั้งสิ้น 74 รางวัล ผลการศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมโครงการประเมินกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 พบว่า ผลการประเมินตนเองของผู้เรียนด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการทดลองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ผู้บริหาร, การศึกษาพิเศษ

Abstract

This research had four objectives To study the current conditions, desired conditions, and the needs assessment level of a participatory management model using academic administration strategies to improve student quality at Weerawatyothin School, Surin Province, under the Secondary Educational Service Area Office Surin. To develop a participatory management model using academic administration strategies to improve student quality at Weerawatyothin School. To implement the developed participatory management model using academic administration strategies at Weerawatyothin School. To evaluate the implementation results of the participatory management model using academic administration strategies to improve student quality at Weerawatyothin School. Data collection involved questionnaires to assess the current and desired conditions and needs. The sample consisted of 4 school administrators selected by purposive sampling and 120 teachers, totaling 124 participants. The research instruments included needs assessment forms, opinion evaluation forms, and satisfaction questionnaires. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows

1. Current and desired conditions and needs assessment for developing the participatory management model using academic administration strategies revealed that the current condition was at a low level overall, while the desired condition was at the highest level.

2. Model development results showed that the overall appropriateness and feasibility of the participatory management model were rated at the highest level. The evaluation of the user manual also received the highest rating.

3. Implementation of the model involved 10 projects with participation from school administrators, teachers, school board members, and community representatives. The results showed that the average overall success level of participants in all 10 projects was high.

4. Evaluation of the model's implementation revealed that student opinions after the trial showed a significantly higher mean score compared to before implementation, at a 0.05 significance level. Following implementation, students and teachers won a total of 74 awards. Self-assessments by students in Strategies 1 and 5 showed that both student quality and the learner-centered instructional process had high average scores. Overall satisfaction with the implementation among participants was also at a high level.

Keywords: Competency, School Administrators, Special Education

บทนำ

การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระดับคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 24 บัญญัติไว้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ โดยผู้สอนและผู้เรียน

อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 9) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ซึ่งถูกกำหนดเป็น 1 ในนโยบายเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยพัฒนาต่อยอดจากโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง และโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) โดยการผลักดันโรงเรียนคุณภาพเพื่อขับเคลื่อนให้แต่ละอำเภอได้มีโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างน้อย 1 โรงเรียนขึ้นไปมีการพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษา สามารถรองรับผู้เรียนโรงเรียนเครือข่ายโดยรอบที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กให้มีการเรียนรวมที่โรงเรียนคุณภาพ มีการแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันอย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นโรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษาที่มีการส่งเสริมให้มีศักยภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถดึงดูดผู้เรียนจากโรงเรียนเครือข่ายโดยรอบที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นทางเลือกให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสในการศึกษาของผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางการศึกษาให้มีคุณภาพและปลอดภัย การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนของครู รวมทั้งการกำกับติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวไว้ว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริงประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อยแต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีความระบุว่า ศธ.ดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) ฉบับปรับปรุง ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย 2) การยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) การสร้างโอกาส

ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย 4) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 5) การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร 6) การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล 7) การขับเคลื่อนกฎหมาย การศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 11)

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จะสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยลักษณะเฉพาะหลายประการ ได้แก่ 1) ยึดคุณภาพผู้เรียนเป็น เป้าหมายสูงสุด โดยจัดให้มีการประกันคุณภาพ 2) ใช้กระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบครบถ้วน และเน้นการบริหารงานวิชาการเป็นที่ตั้ง 3) บริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 4) ใช้กระบวนการกลุ่มใน การทำงานและแก้ปัญหา ยินยอมให้ทุกส่วนทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 5) ทำให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ (Learning Organization) สนใจใฝ่รู้ ริเริ่ม สร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง 6) กระจายอำนาจการ บริหารให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม 7) ปรับเปลี่ยน เสริมสร้างวัฒนธรรมในการ บริหาร กระบวนการจัดการศึกษาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2567 โดยยึดตามแผนพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 2565 - 2567 ได้ดำเนินโครงการและจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 - 2567 โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน ได้ดำเนินการพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน วิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์

จากความสำเร็จและสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารในการจัดการศึกษา จึงมีความตระหนัก ความจำเป็นที่ช่วยให้เข้าถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาในด้านการบริหารงานวิชาการเพื่อนำผล การศึกษาไปใช้โดยมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหาร จัดการคุณภาพของสถานศึกษา ดำเนินงานพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม หลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ จัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เป็นสารสนเทศ ในการ แก้ปัญหางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้กระบวนการบริหารการวางแผนดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจแล้วยังนำไปสู่การพัฒนาความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการวางแผน ดำเนินการให้โรงเรียนจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็น

เห็นถึงคุณภาพของโรงเรียนและเป็นเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องกับอรรถวิธาน เตชะนอก ได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ก้าวหน้าทันโลกในศตวรรษที่ 21 ว่าต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีหน้าที่ในการนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ต้องทำตัวเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาจะต้องมี วิสัยทัศน์ เป็นผู้นำกล้าเปลี่ยนแปลง กล้าตัดสินใจ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมีความรู้วิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) และครูผู้สอนจำนวน 126 คน รวมจำนวน 130 คน ที่ปฏิบัติงานที่โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอน จำนวน 120 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนโดยใช้ ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 124 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบุคลากรของ โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์
2. ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของครูผู้สอน ให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ
3. ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 4 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และครูผู้สอน จำนวน 120 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 166)
 - 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมาก
 - 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับระดับน้อย
 - 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ
4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 :166)

4.50 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาสุรินทร์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 166)

4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2561 : 38)

1.1 ร้อยละ P

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

แทน ความถี่ที่ต้องการให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย =

เมื่อ แทน ค่าเฉลี่ย

แทน ผลรวมของทั้งหมดในกลุ่ม

แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ภัทรธร บุญยะวาหะ และคณะ. 2562 : 216)

S.D. =

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruence : IOC) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ปราณี มีหาญพงษ์, 2561 : 11)

เมื่อ แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาความต้องการกับจุดประสงค์ที่ต้องการทราบทั้ง 5 ด้าน

แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการครอนบาค (ปราณี มีหาญพงษ์, 2561 : 13)

เมื่อ แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

แทน จำนวนข้อคำถาม

แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

แทน ความแปรปรวนของคะแนน

2.3 การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index ; PNImodified) ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (วรรณพร รุจิพงษ์กุล, 2564 : 219) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

ค่า PNImodified = (I-D)/D

เมื่อ I แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติที่คาดหวัง

D แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติที่มีในปัจจุบัน

ค่า PIN = (I-D)/xI

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ ระดับความต้องการจำเป็นและปัญหา การขับเคลื่อน เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1 ผลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ จากการสังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยการที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแบบมี ส่วนร่วม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เชิงกลยุทธ์ วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Circle) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความ ต้องการจำเป็น และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและพัฒนารูปแบบ พบว่า และผลการศึกษา ภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ก่อนการพัฒนา พบว่า สภาพ ปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) และสภาพที่ต้องการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) โดยด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการที่มีคุณภาพ ด้านพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน และด้านพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการ นิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล และมีดัชนีความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ $= 0.76$

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน วิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า สภาพ ปัญหาของการขับเคลื่อนของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.80) และปัจจัยการขับเคลื่อนของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.70)

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนางานวิชาการ ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 2 สถานศึกษา รวมจำนวน 6 คน แล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1.4 ผลการศึกษาปัจจัยการขับเคลื่อนการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายหลังการจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยในแต่ละด้าน ประกอบด้วยจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค 3 ลำดับแรก สรุปได้ดังนี้ จุดแข็ง (Strengths) ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ผู้บริหารใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมและหลักธรรมาภิบาล 3) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในวางแผนการบริหารสถานศึกษา จุดอ่อน (Weaknesses) มีดังนี้ 1) ผู้บริหารขาดข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานที่เป็นระบบ 2) ผู้บริหารมีความรู้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนน้อย 3) การบริหารงานขาดกระบวนการนิเทศติดตามทบทวนตรวจสอบการพัฒนางาน วิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โอกาส (Opportunities) ได้แก่ 1) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา องค์กรเอกชน ร่วมกับทางโรงเรียนได้รับการบริจาคทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการศึกษา ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น 2) โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) พระราชบัญญัติการศึกษา ให้ทุกคนมีโอกาสศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อุปสรรค (Threats) ได้แก่ 1) ผู้ปกครองบางส่วนขาดความพร้อมในการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน 2) ปัญหาทางด้านภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยส่งผลให้ผู้ปกครองบางส่วนขาดความคล่องตัวด้านค่าใช้จ่ายของบุตรหลาน 3) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีปัญหา

ครอบครัว ปล่อยลูกให้ปู้ย่ายายดูแล ขาดการดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียน โดยนำมากำหนดกรอบกลยุทธ์ในการพัฒนา 5 ด้าน กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพมี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้มี 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 3 ด้านพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการจัดทำร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์ โดยได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก และร่วมกันจัดทำร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้วิสัยทัศน์ โรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ มุ่งมั่นพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พันธกิจประกอบด้วย 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 2) พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุน 3) พัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน 4) พัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล 5) พัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เป้าประสงค์ ประกอบด้วย 1) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ 3) สถานศึกษามีระบบการประเมินคุณภาพงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกลยุทธ์ มี 5

กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพมี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 3 ด้านพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ

2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิรุฒนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ทุกองค์ประกอบ และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิรุฒนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.54)

2.3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิรุฒนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าในภาพรวมของกลยุทธ์ที่ 1 ถึงกลยุทธ์ 5 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน ตัวชี้วัดและโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิรุฒนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิรุฒนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยดำเนินการทดลองตามโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร

แบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 10 โครงการ เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์ ทั้ง 5 กลยุทธ์ ตามตัวชี้วัดในแต่ละกลยุทธ์ พบว่า ผลการทดลองผ่านเกณฑ์ตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไว้ทุกตัวชี้วัด ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.88)

3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน ที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.61)

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่นำกลยุทธ์ไปใช้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.75)

4.2 รางวัลที่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาได้รับหลังการทดลองใช้กลยุทธ์ รวมทั้งสิ้น 74 รางวัล โดยผ่านเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้จำนวนผลงานไม่น้อยกว่า 30 ผลงาน โดยใช้จำนวนผลงานปีการศึกษา 2567 เป็นเกณฑ์ซึ่งมีผลงานเพิ่มขึ้นจากเดิม 25 ผลงาน จึงสรุปได้ ว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3 ผลการศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมโครงการประเมินกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 พบว่า ผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนที่ร่วมโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.77$) และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่วนใหญ่ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.67$)

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 ดังนี้

1) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการทดลองใช้กลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.83$)

2) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ทดลองใช้กลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.61$)

3) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการของผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทดลองใช้กลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ

เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.70)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นการ ขับเคลื่อนของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุรินทร์

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นและ ปัญหาการขับเคลื่อนของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ก่อนการพัฒนา พบว่า ผู้บริหารและครูแสดงความคิดเห็น ในการ ตอบแบบสอบถามสภาพที่เป็นอยู่ในการด้านการพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ใน 5 ด้าน สภาพปัจจุบันภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($= 2.40$) และสภาพที่ต้องการ ภาพรวมอยู่ ในระดับมาก ($= 4.63$) โดยด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ด้านพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน และด้านพัฒนาคุณภาพ กิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ ($PNImodified = 0.76$) จากการสังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัย การที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ แนวคิดทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Circle) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับประเมินความต้องการจำเป็น ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและพัฒนารูปแบบ กำหนด กรอบการพัฒนา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 2) พัฒนา

และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุน 3) พัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน 4) พัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 5) พัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ (บทคัดย่อ : 2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมาก (สภาพปัจจุบัน Mean = 2.85 และสภาพที่พึงประสงค์ Mean = 4.12) โดยด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (PNImodified = 0.39) ซึ่งจากการศึกษาการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า .สถานศึกษาขาดการวางแผนงานพัฒนาวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ขาดกำหนดให้ผู้สอนและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานพัฒนาวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ขาดการจัดระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ขาดการวางแผนงานพัฒนาวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนขาดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ขาดการกำหนดมาตรฐานคุณภาพงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ขาดการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการพัฒนาผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา และการกำกับตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสถานศึกษา ขาดการนำผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปีถัดไป ครูไม่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ด้านหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูไม่ได้มีแผนการจัดการเรียนการสอน ครูขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ในการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายทำให้งานด้านวิชาการและงานด้านนิเทศติดตามในระดับสถานศึกษาไม่ได้รับการดูแลอย่างจริงจัง ทำให้ผู้บริหารและครูเกิดความต้องการพัฒนาตนเอง ใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ ด้านพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน ด้านพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ซึ่งทั้ง 5 ด้านดังกล่าวเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้บริหาร

และครูมีองค์ความรู้ดังกล่าวไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนเพื่อให้มีคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีรูปแบบกระบวนการที่พัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า กลยุทธ์ที่สร้างขึ้นมี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผล และกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เป็นกลยุทธ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการทดลองใช้ พบว่า จากผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งดำเนินการทดลอง ตามโครงการทดลองใช้กลยุทธ์ โดยมีกิจกรรมทดลองใช้กลยุทธ์ จำนวน 10 โครงการ เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ ตามตัวชี้วัดในแต่ละกลยุทธ์ พบว่า ผลการทดลองผ่านเกณฑ์ตามที่ตัวชี้วัดกลยุทธ์กำหนดไว้ทุกตัวชี้วัดผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานตามโครงการทดลองใช้กลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องครอบคลุมคุณภาพการศึกษาทุกตัวชี้วัด ซึ่งเมื่อนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ

4. การประเมินผลรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการประเมิน พบว่า

4.1 ผลผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.75)

4.2 รางวัลที่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาได้รับหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ รวมทั้งสิ้น 74 รางวัล ผ่านเกณฑ์ที่ตัวชี้วัดกลยุทธ์กำหนดไว้ 20 รางวัลขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ มีเป้าหมายและขั้นตอนกระบวนการสร้างที่ถูกต้อง เหมาะสมแต่ละขั้นตอนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีกระบวนการสร้าง ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

4.3 ผลการศึกษาการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมโครงการประเมินกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 พบว่า ผลการประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนของผู้เรียนที่ร่วมโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.77)

สอดคล้องกับแนวคิดของภรณ์ชัย สวัสดิ์ (2563 : 13) กระบวนการในบริหารงาน ครอบคลุมกระบวนการวางแผน การปฏิบัติการตรวจสอบ การปรับปรุง และการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับครู นักเรียนบุคคลหลาย ฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตรการ ประเมินผล การจัดการสอน การนิเทศ และการติดตามการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร รวมทั้งการดำเนินกิจการหรือการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามพันธกิจและเป้าหมาย สถานศึกษา

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการทดลองใช้ รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ ตามกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนชุมชน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทดลองใช้กลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์ การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมทรัพย์ ภูโสตา (บทความย่อ : 2564) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการ พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบรบือวิทยาคาร ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้พัฒนาสูงขึ้น สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหา 5 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และ การนิเทศการศึกษา ตามลำดับ 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2.2 การทำงานเป็นทีม 2.3 หลักการ บริหารแบบมีส่วนร่วม 2.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ 2.5 ขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ 3. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ ผู้เรียน การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564 ด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ใน ระดับยอดเยี่ยม ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ของผู้เรียนสูงขึ้น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา และผู้เรียนมีผลงานเชิงประจักษ์ทุกรายการที่ได้เข้าประกวดและแข่งขัน 4. ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อ รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่ต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมองค์ประกอบ ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ 2) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ 3) ด้านการพัฒนาคณาครูและครูผู้เรียน มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ 4) ด้านการพัฒนาคณากรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ 5) ด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลสำเร็จของผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 10 โครงการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ไปทดลองใช้ควรจัดปฐมนิเทศผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน ให้สร้างความรู้ความเข้าใจก่อน

1.2 ควรจัดประชุมบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการสู่คณาจารย์ผู้เรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักและให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

1.3 ควรนิเทศติดตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒโนโยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด.(2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี มีหาญพงษ์. (2561). การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. วารสารพยาบาลทหารบก. 19(1), 9-15.
- โรงเรียนวิวัฒโนโยธิน (2567). รายงานการผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา. 2566. สุรินทร์: งานวิชาการ.
- ศิริ ถิสาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: 21 เซนจูรี จำกัด.
- สมทรัพย์ ภูโสดา (2565) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบรบือวิทยาคาร โรงเรียนบรบือวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 9(8), 162-182.
- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์. (2560). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. ใน วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., (1970). Determining Sample Size for Research Activities. 7th Edition. New York: John Wiley & Sons.